

OFFICERSTIDNINGEN



MEDLEMSTIDNING FÖR
OFFICERSFÖRBUNDET
NR 2 | 2011

PIRATPLÅGAN I ADENVIKEN

”De vill visa sin övermakt och
de gör det genom att skjuta”

ÖB:
Omgalonerings-
ska vara frivillig

NY RAPPORT:
Specialistofficerare
vill vara specialister

FÖRBANDSBESÖK:
Första Ubåtsflottiljen



> Så länge man är så fattig att man lever för dagen, kommer det att finnas de som är villiga att ta de risker som piratverksamheten innebär.

Jan Thörnqvist, marininspektör



LEDARE

3 Vem ska definiera officersyrket?

NYHETER

- 4 Snabbare och säkrare sjukvård
- 5 Försvarshögskolan lovar bättring
- 6 Omgalonerung – frivilligt
- 9 Bättre boende på "Orions" ersättare
- 10 Lär av specialförbanden
- 11 Effektivare militära interventioner

FÖRBANDSBESÖK

- 12 Ubåtar redo för insats
- 18 Kalldusch för marinen

REPORTAGE

20 Piratplågan breder ut sig i Adenviken

FÖRBUNDSNYTT

- 26 Officersförbundets kursprogram
- 27 Försäkringsskydd vid utrikes tjänsteresa

INSÄNDARE

- 28 Hovmenuetten i Versailles
- 30 Helt ärligt – vad är allt det här?
- 31 Inte ens Ledarna litar på Försvarsmakten

> PRESIDUM

FÖRBUNDSORDFÖRANDE:

Lars Fresker. Tel: 08-440 83 47,
Mobil: 0706-28 25 81
lars.fresker@officersforbundet.se

1. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Thomas Malmström. Tel: 08-514 39 512
thomas.malmstrom@officersforbundet.se

2. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Johnas Mård. Tel: 0455-853 27,
Mobil 0703-20 23 49
johnas.mard@officersforbundet.se

> FRÅGOR

Frågor kring medlemskap, medlemsuppgifter och försäkringar

Monica Hornegård, Susanne Bredberg
08-440 83 30. Telefonstängt onsdagar och fredagar

Frågor kring löne- och anställningsvillkor, rättshjälp, facklig utbildning mm

Ombudsmän Medlemsstöd: 08-440 83 30

Frågor kring information, press och hemsida

Björn Lundell 08-440 83 48, 070-552 92 19

> REDAKTION

OMSLAGSBILD

Förbandsbesök, Ubåtsflottiljen.
Foto: Sussi Lorinder

ANSVARIG UTGIVARE

Björn Lundell, 08-440 83 48
bjorn.lundell@officersforbundet.se

CHEFREDAKTÖR

Björn Lundell, 08-440 83 48
bjorn.lundell@officersforbundet.se

REPORTER

Linda Sundgren 0708-20 39 88
linda.sundgren@officersforbundet.se

ADRESS

Förbundskansli/tidningsredaktion
Box 5338, 102 47 Stockholm
Besöksadress: Sturegatan 15, 4tr

TELEFON

Växel 08-440 83 30

FAX

08-440 83 40

ANNONSER

Irmér Media AB, 08-742 10 08
info@irmermedia.com
Annons bokus senast 1 vecka
före redaktionellt manusstopp.

LAYOUT

Produktionsdesign AB

TRYCK

Ljungbergs tryckeri,
Klippan

MANUSSTOPP

Officerstidningen
Nr 3, 21 mars,
Nr 4, 18 april

INSÄNDARE

Insändare som överskrider 3500
tecken inklusive blanksteg tas ej
emot.

Eftertryck utan skriftligt tillstånd
från redaktionen förbjuds.

Insändare skickas till:
bjorn.lundell@officersforbundet.se

Vem ska definiera officersyrket?

2008 gavs officersutbildningen akademisk status. En viktig milstolpe för officersyrkets status i omvärlden men resan är inte klar, utan har bara börjat.

Även om de flesta av oss välkomnade beskedet om att officersutbildningen skulle ges akademisk status fanns också en viss och befogad oro för vad det skulle få för konsekvenser för officersutbildningen. Historiskt sätt har ju Försvarsmakten, utifrån sina behov, kunnat styra utbildningens utformning. Det inflytandet har man till stora delar tappat nu när högskolevärlden tar över och styr officersutbildningen. Samtidigt är det fortfarande i Försvarsmakten som officersyrket ska tillämpas och officerarna utgör kärnan i Försvarsmakten. Därför är det angeläget att Försvarsmakten och officerskåren är med och i stor utsträckning utformar officersutbildningen.

Den nye rektorn på Försvarshögskolan, Romulo Enmark, menar att det finns bara en väg att gå om officerskåren ska behålla kontrollen över och styra utvecklingen av officersrollen även nu när den tagit steget in i det akademiska firrummet.

Engagemang från officerskåren

För att behålla kontrollen över officersyrket och officersrollen i den akademiska världen måste officerskåren till fullo engagera sig i utvecklingen på alla nivåer (grundutbildning, avancerad utbildning och forskarutbildningen). Inte utifrån, utan inifrån högskolan. För att få det inflytande som krävs måste officerarna vara i majoritet bland lärare och forskare. Särskilt viktigt är det att officerare på högre nivåer är med och bidrar till utvecklingen.

Men det räcker inte med många officerare som lärare och forskare. Officersyrkets unika förutsättningar och karaktäristika måste först definieras. Man måste utgå från professionens verklighet och behov för att göra vetenskap av

det och det måste göras enligt de principer som gäller inom den akademiska världen. Vad är en officer? Vilka kunskaper är nödvändiga? Och hur gör man vetenskap av dessa kunskaper? Kort sagt så måste professionens akademiska kärna identifieras. Rektorn för FHS nämner officerens våldsmonopol, krig som företeelse och ledarskap i extrema situationer samt den statsbärande funktionen som fyra kärnfrågor som denna akademiska identifikation och professionsvetenskap skulle kunna byggas upp kring.

Definiera den akademiska kärnan

Att definiera vårt yrkes akademiska kärna är prioritet ett. För gör inte vi själva det så kommer någon annan att göra det. Låter vi något annat etablerat ämne även ta ansvar för officersutbildningen kommer inte officersyrkets speciella förutsättningar och egenskaper att ytterst stå i fokus. Det blir istället det andra ämnets tillämpning i militära sammanhang som kommer att utvecklas. Oavsett var utbildningen ligger eller vem som ansvarar för utbildningen måste ämnets akademiska kvalitet garanteras och det kan då enbart ske genom andra akademiska företrädare och då anpassas utbildningen efter deras förutsättningar och inte efter våra. Det är naturligtvis inte acceptabelt utan officerare ska generera sin egen kunskap om sig själva och det görs genom att man samlar den kunskap som genereras i sitt eget ämne, en egen forskarutbildning – en egen offentlighet.

Betydelsen av den akademiska utvecklingen av professionen kan inte underskattas även för den officersutbildning som Försvarsmakten bedriver själv (specialistofficersutbildningen) som även den måste förhålla sig till nyckelord som veten-



Foto: Ulf Lööke

skaplig grund, kvalitetssäkrad utbildning och individens förmåga att reflektera över eller kritiskt förhålla sig till vad och hur man gör saker även om man inte får en reell akademisk officersexamen. Alla officerare är betjänta av att den akademiska officersutbildningen får sen tydlig kärna.

Ingen quick fix

Men det här är inget som görs över en natt. Försvarshögskolans rektor gör bedömningen att det kan komma att ta flera decennier att etablera officersutbildningen som en akademisk vetenskap. Så lång tid tar det att erhålla forskningsrätten, att skapa forskningsprogram och få ut de första företrädarna för den nya vetenskapen.

Det här kräver förstås tålmod och tid. Och är det något som varken Försvarsmakten och våra politiker är kända för så är det tålmod och att ge saker den tid som det faktiskt tar. Men vad är alternativet? Officersutbildningen ska genomföras enligt akademiska principer och regelverk. Antingen skapar vi och utvecklar vi ämnet själva. Eller också låter vi någon annan definiera officersyrket. Jag vet vilken väg jag föredrar.

STOCKHOLM DEN 28 FEBRUARI 2011
LARS FRESKER FÖRBUNDSORDFÖRANDE

> KANSLIET

Förbundsdirektör

Peter Löfvendahl
Arbete: 08-440 83 56
Mobil: 070-580 51 07
peter.lofvendahl@officersforbundet.se

Kamrer Susanne Skäfte

Assistenter

Barbro Kristiansson
Berit Fekete

Ombudsmän

Pelle Avelin (föräldraledig)
Patrik Larsson
Conny Jansson
Mikael Boox
Mikael Kenttälä
Maria von Below
Fredrik Norén

Medlems- och försäkringsservice

Monica Hornegård
Susanne Bredberg

Förhandlingschef

Niklas Simson

Informations-, press och webbansvarig samt

Chefredaktör och ansvarig utgivare Officersstidningen
Björn Lundell
Daniel Skoglund (föräldraledig)

Officersförbundets förtroendevalda revisorer

Torbjörn Ekelund
Per Thulin

Adress

Officersförbundet
Box 5338, 102 47 Stockholm

Telefon

08-440 83 30

Fax

08-440 83 40

E-post

kansliet@officersforbundet.se



Amerikanska soldater ger första hjälpen efter en IED-attack i Afghanistan.

Foto: Patrick Baz - Scanpix

Snabbare och säkrare sjukvård under insats

Snabbare räddningsinsatser, uppbyggnad av fältsjukvård och egna medevac-helikoptrar. Ambitionsnivån för svensk militärsjukvård höjs.

Skärpta krav på det medicinska omhändertagandet i insatsområden är en del i införandet av en samlad veteranpolitik (se OT nr 1-2011). Skadade ska snabbt tas om hand och få adekvat vård och rutinerna för omhändertagandet ska vara tydliga. Förra året anpassades Försvarsmaktens tidsmål för undsättning av skadade till Natos. Det innebär att första hjälpen ska ges inom tio minuter, medevac (sjuk-

transport under fortsatt behandling från skadeplats till kvalificerad vårdplats) ska finnas på plats inom en timme och livräddande kirurgi ska påbörjas inom två timmar.

– De senaste gångerna det hänt något i vårt område i Afghanistan har det här fungerat klockrent, säger överstelöjtnant Bertil Starfelt, stabsläkare vid insatsstaben J4. Om man jämför med den civila sjukvården är det här högt ställda krav och jag är inte säker på att man hade klarat av att leva upp till dem här hemma, i alla fall inte i de mer glesbefolkade delarna av landet.

Även medevacförmågan ska förbättras. Hittills har Sverige endast

haft landburen medevac, men under andra kvartalet i år skickas två svenska helikoptrar med den förmågan till Afghanistan.

– Tidigare har det varit helikopterbrist i Afghanistan, framför allt i den norra delen, men idag är situationen bättre tack vare det amerikanska tillskottet av helikoptrar. Men de finns ändå anledning för Sverige att skicka dit egna helikoptrar eftersom det ger oss möjlighet att bygga upp vår förmåga och det frigör resurser för andra transporter med helikopter, säger Bertil Starfelt.

Ytterligare ett område som är under uppbyggnad är den medicinska vården i insatsområden. När de

gamla fältsjukhusen avskaffades gick mycket kunskap förlorad, men nu satsas åter på den förmågan.

– Det har inrättats så kallade sjukvårdskompanier som ska verka i insatsområden. Men vi har vissa problem med att rekrytera personal till dem. Vi har fått backa från sex månaders rotation till sex veckor eftersom det inte finns någon arbetsgivare som kan avvara personal ett helt halvår i streck. Dessutom finns det brist på vissa specialistkompetenser, som kirurger med bred erfarenhet, säger Bertil Starfelt.

LINDA SUNDGREN

> NOTISER

NY TIDNING FÖR ANHÖRIGA

Den 28 februari kommer första numret av Invidzonens nya tidning ut. Tidningen görs av och för anhöriga till personal som tjänstgör internationellt. Tidningen kommer under första året att ges ut med 4 nummer och är gratis. Intresserade prenumeranter hänvisas till www.invidzonen.se (BL)

INGA DROGTESTER I FM

Försvarsmakten har gjort en utredning för att undersöka de juridiska förutsättningarna för stickprovskontroller avseende droger och dopning på personal som tjänstgör i Försvarsmakten och ISAF.

Frågan har utretts tidigare och då konstaterades att det inte fanns några lagliga möjligheter att genomföra

några sådana tester. Trots detta har en arbetsgrupp tittat närmare på frågan för att försöka se om det med nuvarande lagstiftning går att genomföra någon form av tester.

Efter en genomgång av lagstiftningen konstateras att det inte finns något lagligt stöd som medger stickprovskontroller av försvarets personal.

Enda möjligheten till drogtester är att genom kollektivavtal och med stöd av lagen om offentlig anställning (LOA) komma överens med de fackliga organisationerna om att tillåta drogtester. Arbetsgruppen rekommenderar därför Försvarsmakten att snarast ta kontakt med de fackliga organisationerna och utreda frågan. (BL)

Efter misstänkt fakturafusk

– Förvarshögskolan lovar bättring

Rätt pris men för fel saker. Det är slutsatsen i den rapport som Förvarshögskolans internrevision genomfört med anledning av misstankarna om att skolan skickat saltade fakturor till Förvarsmakten.

– I grunden accepterar vi beskedet därför att skolans nye rektor sagt att han tar det här på största allvar. Han har lovat göra en djupare utredning av det som hänt och förbättra rutinerna, säger Förvarsmaktens forskningschef Mats Olofsson.

Misstankar om överfakturering

I november i fjol fick Förvarshögskolans (FHS) internrevision i uppdrag att utreda misstankar om att FHS skulle ha överfakturerat Förvarsmakten (FM) i samband med forskningsuppdraget SOCUMOD 2008 till 2009. Beställare av SOCUMOD var Förvarsmakten (FM) genom Förvarets materielverk (FMV). Den senare skötte upphandlingen med FHS. FHS skickade sina fakturor till FMV som i sin tur fakturerade FM. I höstas fattade FM misstankar om att allt inte stod rätt till. Enligt Mats Olofsson upplevde man att fakturabeloppen var för höga, det var oklart vilken personal som skrev tid på FM:s projekt och man fick information från en initierad person som hade ”upprörts över tingens ordning”.

FM begärde en internrevision



Inget fusk, men bristande redovisningsrutiner på Förvarshögskolan, visar en utredning.

Foto: Torbjörn Gustafsson – FBB

av FHS agerande och i februari kom slutrapporten. Enligt den har högskolan hållit sig inom projektets budgetram. Däremot har man inte använt pengarna enligt den överenskomna specifikationen. För resor var det budgeterat 88 000 kronor men revisionen hittade bara drygt 35 000 kronor i resefakturor.

– Hur man använt resterande pengar vet vi inte. Det finns en ganska stor faktura som heter ”övrigt” och det kanske ingår resor där men det framgår inte någonstans, säger Martin Krüger vid KPMG AB som genomfört revisionen.

Pengar har också flyttats mellan olika personalkategorier; fler tim-

mar än avtalet har lagts på billigare medarbetare och färre på dyrare. Däremot har FHS inte köpt in någon GPS eller videoutrustning för projektpengarna, vilket det funnits misstankar om. Slutsatsen i revisionsrapporten är att enligt en strikt tolkning av avtalet mellan FMV och FHS, har högskolan fakturerat nästan 100 000 kronor för mycket. Om FHS däremot hade rätt att fritt fördela pengar mellan olika poster, vilket både FHS och FMV hävdar att de hade, så har ingen överfakturering skett. Mats Olofsson vid FM är dock tveksam till det förfarandet.

– Har man kommit överens om

en specifikation bör den följas, säger han. Vill man sedan göra förändringar får man begära en omförhandling, vilket vi inte säger kategoriskt nej till.

FHS nyttillträdde rektor, Romulo Enmark, säger att högskolan håller på att se över och förtydliga sina rutiner för hantering av projektpengar och fakturering. Man ska även granska ekonomin i andra forskningsprojekt.

– Vi tittar på liknande projekt ett par tre år tillbaka i tiden för att försäkra oss om att allt gått rätt till, säger han.

LINDA SUNDGREN

NY REDARE I MARINEN

Den första mars tar flottiljamaral Jan Thörnqvist över tjänsten som Förvarsmaktens marininspektör och marintaktisk chef. Thörnqvist har tidigare bland annat varit chef för Fjärde sjöstridsflottiljen och studerat vid US Naval Command College i Newport, USA. Mellan april och augusti i fjol var han styrkechef för Eunavfor i Operation Atalanta. I samband med att han

tillträder sin nya tjänst befordras han till konteramaral. Marinen förfogar över cirka 500 fartyg och båtar. (LS)

232

SOLDATER BLEV MEDLEMMAR I OFFICERSFÖRBUNDET I JANUARI

EU EFTERLYSER UPPFÖLJNING AV CIA-FLYGNINGAR

Ledamöter i underutskottet för mänskliga rättigheter i Europaparlamentet vill göra en uppföljning av rapporten från 2007 om CIA:s hemliga flygningar och misstänkta fångläger i Europa. Enligt EU-parlamentets betänkande ska det ha förekommit

över 1 000 CIA-flygningar i europeiskt luftrum 2001 till 2005. Man misstänker också att amerikanska militärbaser i Europa kan ha använts som tillfälliga fångläger. I betänkandet rekommenderas en uppföljning av ärendet. (LS)

Omgalonerings – frivilligt

Officersförbundet och de övriga fackliga organisationerna har kommit överens med ÖB om att omgaloneringen kommer att vara frivillig

Etableringen av tvåbefälssystemet innebär att många officerare placeras på befattningar som specialistofficerare. Frågan om byte av tjänstegrad – omgalonerings – i samband med detta har varit föremål för övervägande under en längre tid, bland annat om bytet ska vara tvingande eller ske på frivillig väg. Men nu är parterna alltså överens om att omgaloneringen ska ske på frivillig basis.

– Det är positivt att facken och arbetsgivaren tillsammans kunnat klargöra detta. Frågan om omgalonerings har engagerat och oroat många av våra medlemmar. Mycket arbete återstår i den här frågan, men vi hoppas att det arbetet kan genomföras i en fortsatt anda av samförstånd, säger Peter Löfven-dahl, förbundsledare på Officersförbundet.

Beslut i april

Tillsammans med ÖB ska nu de fackliga organisationerna fortsätta arbetet med att ta fram detaljerna i övergångsbestämmelserna. Vecka

11 ska enligt planen en beslutsav-sikt finnas som sedan ska gå ut på remiss till förbanden. ÖB förväntas sedan fatta det formella beslutet i april.

– Specialistofficerarna är en viktig förutsättning för Försvarmak-tens verksamhet framöver. Att bytet av tjänstegrad sker frivilligt ökar de positiva dragkrafterna för att ta ansvar för sin fortsatta yrkesutveck-ling, säger ÖB Sverker Göranson i en kommentar på Försvarmaktens intranät EMIL.

BJÖRN LUNDELL



ÖB Sverker Göranson.

Foto: Zara Jonsson – Info FM

Psykologhjälp för danska soldater försvåras

En aktuell dom i den danska tingsrätten tvingar en psykolog att lämna ut förtroliga uppgifter om en soldats upplevelser från kriget i Afghanistan. Soldaternas fackförening ser en ökad risk för att hemvändande soldaterna inte längre vågar söka psykologhjälp.

Domen medför att psykologen ska lämna ut information om vad en hemvändande tolk som tjänstgjort i Afghanistan har berättat för henne.

Bakgrunden till domen är ett pågående rättsfall där det danska försvaret och dess utsända soldater misstänks för att ha känt till att de afghanska krigsfångar som de lämnade över till amerikansk militär skulle utsättas för misshandel och tortyr.

Enligt ej styrkta uppgifter så ska det existera en CD som dokumenterar att misshandel förekommit. Det är jakten på denna CD som fått byrätten (sv. tingsrätten) att kräva att psykologen ska avslöja vad dennes klient, försvarstolken och tillika huvudvittnet i den pågående rättsaken, har berättat.

Den aktuella psykologen vägrar



Dansk domstol vill tvinga psykolog att vittna mot soldater.

Foto: Henning Bagger – Scampix

dock att bryta sin tystnadsplikt. Domen i byrätten är överklagad till Østre Landsret (hovrätten).

Soldaternas fackförening, Hærens Konstabel- og Korporalförening, är kritisk till domen.

– Det är helt fel att kräva att tystnadsplikten ska brytas. Händelsen är allvarlig, men det går att kalla in andra vittnen. Domen riskerar att bryta ned de hemvändande solda-

ternas förtroende och intresse för att få nödvändig psykologhjälp. En sådan utveckling vore mycket allvarlig, menar Flemming Vinther ordförande i HKKF.

Även Dansk Psykolog Forening fruktar att den fällande domen ska försvåra för hemvändande soldater att vid behov förtroligt och uttömmande berätta om sina krigsupplevelser och trauman.

– Vi har som stark princip att tystnadsplikten aldrig ska brytas. För att vi ska kunna arbeta effektivt måste vi helt och hållet ha klientens förtroende annars kan vi inte dra nytta av vår terapeutiska arbetsmetod, säger Arno Norske, ordförande för psykologerna i Köpenhamn.

JOHAN ERICHS

Solutions

to make your missions

safer



For the safety of people.

For Dräger the safety of people always comes first. For more than 100 years now Dräger staff have been developing system solutions. The Dräger AFU 100 is a new solution in the field of NBC Protection Systems, which helps to protect against nuclear, biological and chemical weapons. The Dräger NBC Air Filtration Unit is a modular CBRN 24V Filter System for vehicles, containers and all kinds of shelters. (According to AEP54 and the Technical Specifications of the German Army). www.draeger.com

Officersförbundet bjuder in till KURS I ARBETSMILJÖ- RÄTT FÖR CHEFER

Nu kör vi en repris på den populära kursen som haft uppehåll i ett år

Den juridiska och straffrättsliga aspekten av arbetsmiljölagstiftningen har de senaste åren blivit en tydlig fråga för Officersförbundet och våra chefsmedlemmar efter olika händelser ute på förband som lett till åtal för våra medlemmar.

Officersförbundet vill därför erbjuda Dig en möjlighet att delta på en kurs i arbetsmiljörätt anpassad för våra chefsmedlemmar i Försvarsmakten och angränsande försvarsmyndigheter. Kursen genomförs tillsammans med Zober Arbetsmiljö AB och föreläsare/lärare kommer att vara Benny Gustafsson och förre överåklagaren Sven-Erik Alhem.

Kursens målgrupp är Du som är förbandschef, ställföreträdare eller blivande dito eller enhetschef motsv. som på annat sätt arbetar med eller har ett ansvar för arbetsmiljöfrågor, eller bara är intresserad av att utveckla dig inom arbetsmiljöområdet.

I kursen kommer följande områden att belysas:

- Arbetsmiljöarbete i teori och praktik
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Arbetstagarens möjlighet och skyldighet att vara delaktig
- Arbetsmiljöansvaret
- Straffrättsligt perspektiv på arbetsmiljö
- Arbetsmiljööverkets roll

Kursen är en endagskurs som genomförs den 12 maj 2011. Kursen startar kl. 10.00 och pågår till ca kl. 20.00 på Quality Hotel Winn i Haninge. Inom ramen för kursen finns också förbundsaktuella frågor, där 1:e vice förbundsordförande Thomas Malmström informerar om förbundet och de dagsaktuella frågorna. Kvällen avslutas därefter med enklare samkväm över en öl/glas vin och lite snacks för de som bor kvar.

Officersförbundet står för resa, kost och logi. Om du efter dialog med din arbetsgivare inte får genomföra kursen på arbetstid så ersätter Officersförbundet dig för förlorad arbetsinkomst. Officersförbundet kompenserar dig dock inte för restid eller övriga omkostnader.

Avsikten är att du reser till Stockholm på kursdagens morgon och åker hem morgonen efter kursen.

Du anmäler dig till kursen genom att skicka in namn, personnummer, adress, arbetsplats, telefon, e-postadress och om du önskar boende eller inte direkt till: barbro.kristiansson@officersforbundet.se senast måndagen den 11 april 2011.

Du får bekräftelse samt anvisningar för de praktiska arrangemangen senast den 22 april.

OBS anmälan är bindande

Kursen kommer även att genomföras vid ytterligare ett tillfälle i år, den 19 oktober. En separat kallelse kommer att utsändas efter sommaren men det går bra att förhandsanmäla sig även till det kurstillfället på samma sätt som anges ovan.

Varmt välkomna önskar

Officersförbundet

Mikael Boox

Ombudsman med ansvar för bl.a. chefsfrågor
08-440 83 37, 070-580 51 06

Specialistofficerare vill vara specialister

Specialistofficerarna vill vara specialister, arbeta praktiskt på låg nivå och har ingen önskan att göra karriär som taktisk-operativa officerare.

Men avsaknaden av karriärvägar och genomtänkt lönebildning riskerar att skapa brist på specialistofficerare. Det visar en ny studie från Försvarshögskolan.

Försvarshögskolan har genomfört en intervjustudie bland ett antal yrkesverksamma specialistofficerare. Specialistofficerarna har bland annat tillfrågats om sina motiv till yrkesvalet, sin syn på yrkesrollen, utbildningen och löne- och karriärfrågor.

Resultatet av undersökningen visar på en yrkeskår som är stolt över att vara just specialistofficerare och att det bland de flesta specialistofficerare finns en mycket tydligt uttalad ambition att vara just specialister, ”att arbeta praktiskt på låg nivå där allting händer”. Ingen av de intervjuade specialistofficerarna uttryckte någon önskan att bli generalist och göra karriär som taktisk operativ officer.

Erik Hedlund, fil.dr på Försvarshögskolan är den som genomfört undersökningen och skrivit rapporten. Han konstaterar att det finns ett stort missnöje över att det inte



Foto: Björn Lundell

Dåliga löner och avsaknad av karriärvägar kan skapa brist på specialistofficerare, visar en ny rapport.

finns några tydliga karriär- och utbildningsplaner för specialistofficerarna. Trots att det gått tre år sedan tvåbefälsreformen, saknas det fortfarande tydliga riktlinjer för specialistofficerarnas karriärutveckling. Något som upplevs som mycket negativt.

I Försvarshögskolans rapport kan

man även läsa att specialistofficerarna uttrycker irritation över lönebildningen inom Försvarsmakten. Flera respondenter uttrycker frustration och ilska över att löneläget för specialistofficerare i vissa fall är sämre än för soldater.

– Försvarsmakten måste snarast möjligt utforma och fastställa kar-

riärvägar för specialistofficerare och lösa löneutvecklingsfrågorna. Annars riskerar Försvarsmakten att förlora sina specialistofficerare, de som ska utgöra basen av officerskåren, och få ett rykte om sig som en mindre bra arbetsgivare, säger Erik Hedlund.

BJÖRN LUNDELL

Bättre boende på "Orions" ersättare

Enkelhytter med dusch och toalett blir standard på nya signalspaningsfartyget som FMV beställer. I mars 2015 ska hon vara klar för avgång.

Befintliga signalspaningsfartyget "Orion" får bara köras i fyra år till. Under de snart tre decennier som passerat sedan hon togs i bruk har regelverket skärpts och fartyget

uppfyller inte dagens stabilitetskrav. Nybygget kommer även att få bättre boendekomfort än sin föregångare. All ordinarie personal ska få egna hytter med dusch och toalett och i de gemensamma utrymmena planeras gym och bastu.

– Hur viktig boendemiljön är för besättningen och möjligheterna att rekrytera personal framöver beror nog mycket på vilken verksamhet

man har, säger Kent Wiström på prod marin. På ett signalspaningsfartyg händer det inte så mycket och där är behovet av att kunna gå undan och vara för sig själv förmodligen större än på ett krigsfartyg där man jobbar mer intensivt.

Förbättringar blir det också i den tekniska utrustningen liksom i fartygets prestanda.

– Hon ska kunna stå still och

hålla positionen i sidled bättre än vad "Orion" kan. Det är en central funktion för ett signalspaningsfartyg, säger Kent Wiström.

Fartyget kommer att byggas vid ett civilt, förmodligen europeiskt, varv. Efter leverans till FMV ska Försvarets radioanstalts spaningsutrustning installeras.

LINDA SUNDGREN

Ny rapport: – Lär av specialförbanden

Försvarsmakten har med anledning av övergången till ett yrkesförsvaret granskat specialförbandens erfarenheter av att vara insatsförband. En nyligen presenterad rapport konstaterar att specialförbanden utvecklat ett personalkoncept som med fördel, delvis eller helt, kan överföras till övriga förband inom Försvarsmakten.



Foto: FBB

En ny rapport konstaterar att specialförbanden utvecklat ett personalkoncept som kan överföras till övriga förband.

När värnpliktssystemet skrotas till förmån för ett yrkesförsvaret förändras också förutsättningarna för personalförsörjningen. En organisation som baseras på frivillighet kan inte skapas på den gamla pliktorganisationens grunder, utan behöver andra byggstenar. Inför denna förändring har ett antal konsekvensutredningar genomförts.

För specialförbanden kommer dock inte insatsorganisationen som någon nyhet utan där har man mer än 15 års erfarenhet av hur det är att vara ett insatsförband med anställd personal. Nyligen presenterades en rapport som sammanfattade specialförbandens erfarenheter på området.

– Det finns ett antal minor som man kan trampa på under transformeringen och även om inte specialförbandens erfarenheter och lösningar kan överföras till alla förband helt och hållet så är många av erfarenheterna allmängiltiga och viktiga att känna till, säger Robert Wildow, handläggare på INSATS avdelning för erfarenhetsanalys (INS ERF ANA).

Flexibilitet

Utredningen genomfördes genom ett antal djupintervjuer med representanter från specialförbanden. Personerna fick redovisa för sina erfarenheter inom ett antal områden, till exempel rekrytering, utbildning och ledarskap. Dessutom fick de intervjuade lista sina tre viktigaste lärdomar från denna tid. Ledar-

skap, flexibilitet och de operativa kraven var de ledord som nämndes flest gånger av de intervjuade.

– För att insatsförbanden ska kunna möta de operativa kraven krävs en organisation som är tillräckligt flexibel för att leva upp till både individens behov och organisationens mål. Men det kräver också chefer som har mandat och förutsättningar att leda sina enheter mot de ställda uppgifterna, säger Robert Wildow.

De operativa kraven, långsiktigheten och behovet av flexibilitet leder, enligt Robert Wildow, till att kraven på chefen förändras radikalt. Ett insatsförband kräver ett mer situationsanpassat och ärligt ledarskap som är anpassat till erfarna och professionella soldater som har helt andra krav och frågor än värnpliktiga.

– För att kunna lösa uppgiften måste personalen uppleva att man arbetar i en professionell och flexibel organisation med chefer som de har förtroende för, säger Robert Wildow.

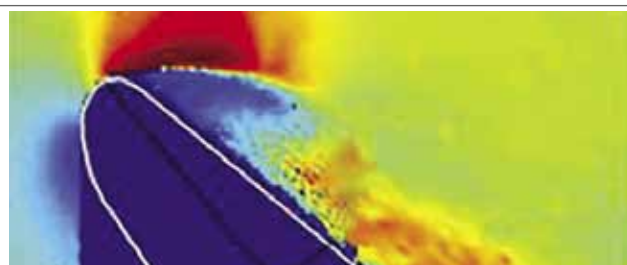
”Training Wing”

Rapporten visar även att en utbildningsavdelning – ”Training Wing” – är en avgörande faktor för specialförbanden att möta såväl de operativa kraven och långsiktigheten som

för att möjliggöra flexibilitet och skapa förutsättningar för cheferna att utöva det önskade ledarskapet.

– Chefer måste få tid att öva med sina soldater, säger Robert Wildow.

BJÖRN LUNDELL



Nödutgång i rymden

IXV kallas den överlevnadsfarkost som vid behov snabbt ska föra människor tillbaka till jorden från en framtida europeisk rymdstation. STARCS har provat IXV.

I sina anläggningar i Bromma har STARCS gjort vind-tunnelprov på IXV för att fastställa hur farkosten kommer att uppträda under slutfasen av inflygningen, när fallskärmen ska vecklas ut.

– Återinträdet ställer stora krav på teknik och material. Det är komplicerat att ta sig från rymden till jorden utan att brinna upp, säger Mikael Tjernlund, vd för STARCS, ett bolag i Sjöland & Thyselius-gruppen. Företaget arbetar med forskning och utveckling inom aerodynamik.

Projektet finansieras av Europeiska Rymdstyrelsen.

Sjöland & Thyselius

08-587 623 00 www.st.se info@st.se www.starcs.se

Tvärvetenskap ger **effektivare** militära interventioner

Hur framgång uppnås i militära interventioner i inbördeskrig studeras både inom fredsforskningen och krigsvetenskapen. Men eftersom forskare inom de olika disciplinerna formulerar problemställningar olika och använder olika vetenskapliga metoder, når de ofta skilda slutsatser. En avhandling från Göteborgs universitet visar att ett tvärvetenskapligt angreppssätt skulle kunna förbättra forskningen och kanske också i förlängningen de militära insatserna.

Enligt avhandlingen tolkas och studeras militära interventioner olika beroende på vilket perspektiv man utgår ifrån. Olika relationer står i centrum i de två perspektiven. Inom fredsforskningen ligger fokus främst på relationen mellan de stridande parterna i en konflikt. Teorier inom fredsforskningen handlar därför ofta om hur de intervenerande förbanden ska kunna öka sannolikheten för att parterna nå ett fredsavtal, öka förtroendet

mellan de stridande parterna, öka kostnaden för parterna att fortsätta strida samt att öka intäkterna för dem att sluta strida.

Inom krigsvetenskapen är det istället relationen mellan de stridande parterna å ena sidan och lokalbefolkningen å andra sidan som är i fokus. Teorier inom krigsvetenskapen handlar därför främst om hur de intervenerande förbanden påverkar relationen mellan lokalbefolkningen och de stridande par-



Foto: Mikael Lagerblad - Försvarshögskolan

Kersti Larsdotter.

terna. Genom att skydda befolkningen och erbjuda dem mat och andra förnödenheter anses förbanden kunna påverka befolkningen så att de stödjer den statliga aktören i en konflikt, och därigenom minska stödet till rebellerna.

ning och genomförande av dessa interventioner, menar hon.

– Ifall förbanden bara fokuserar på hur de ska förändra relationen mellan de stridande parterna å ena sidan och lokalbefolkningen å andra sidan kan de påverka relationen mellan de stridande förbanden på ett sätt som de inte förutsett. Genom att inkludera även denna relation i planeringen av militära operationer skulle risken för oförutsedda konsekvenser kunna minskas, säger Kersti Larsdotter.

Som fallstudie har ISAF-missionen i Afghanistan använts. .

– Det är en insats som både anses vara fredsbevarande och som inbegriper upprorsbekämpning. Om man jämför med Irak anses den inte vara en fredsbevarande insats på samma sätt, och jag tror inte många skulle anse att insatserna på Balkan är upprorsbekämpning, säger Kersti Larsdotter, i en kommentar på Försvarshögskolans hemsida.

BJÖRN LUNDELL

Integrering av ämnen

För att öka förutsättningarna för att kunskap om militära interventioner i inbördeskrig ska utvecklas rationellt föreslås i avhandlingen att forskning om militära interventioner bör integreras och inte genomföras parallellt i de två disciplinerna.

– Genom att till exempel inkludera båda sorters relationer i teorier om militära interventioner kan kunskapen om dessa interventioner förbättras. Hur påverkar till exempel förbandens agerande relationen mellan de stridande parterna och relationen mellan de stridande parterna å ena sidan och lokalbefolkningen å andra sidan, säger Kersti Larsdotter.

Minskad risk

Resultaten från undersökningen har också konsekvenser för genomförandet av militära interventioner i inbördeskrig. De olika aspekter som studeras inom de olika disciplinerna är viktiga för strategi, taktik och doktriner, och bör därför också inkluderas i bland annat pla-

FAKTA:

AVHANDLINGENS TITEL

Military Interventions in Internal Wars: The Study of Peace or the Study of War?

KÄLLA

Försvarshögskolan och Göteborgs universitet

Otålig!



Eller framåt...

Milso är ett tjänsteföretag som erbjuder Teknik-, Lednings- & IT-konsulter. Våra uppdrag inom försvarsområdet handlar om allt från Gripen, helikoptrar och telekrig till skyddsutrustning för stridsfordon.

Nu behöver vi fler engagerade medarbetare. Är du en av dem?
- Hör av dig!



Milso AB Wennerbergsgatan 10 112 58 Stockholm www.milso.se

Tekniskt avancerade ubåtar

REDO FÖR INSATS

Text: Linda Sundgren Foto: Sussi Lorinder

Efter några tunga år har framtidstron återvänt till första ubåtsflottiljen i Karlskrona. En ny ubåtsserie är beställd och man tror på uppdrag i kommande insatser. På HMS "Södermanland" finns den senaste tekniken, men boende- och arbetsmiljö lämnar en del övrigt att önska.

Att utrymmet på en ubåt är begränsat ligger i sakens natur. Men när människa och teknik konkurrerar om den lilla yta som finns tenderar den humanitära aspekten att väga jämförelsevis lätt. För åtta år sedan förlängdes HMS "Södermanland" med tolv meter för att skapa plats åt två nya stirlingmotorer. Men skeppsbyggarna lyckades inte hitta utrymme för att installera en unisexpissoar i den nya delen. Istället blev det en mindre variant för enbart män och kvinnorna i besättningen måste även fortsättningsvis tillkalla avlösare för att kunna gå på toaletten framme i fören.

– Det är märkligt att ingenting tycks vara omöjligt när det handlar om teknik samtidigt som det är svårt att få förståelse för dem som ska jobba ombord, säger kapten Olle Johansson som arbetar med arbetsmiljöfrågor vid marinbasen i Karlskrona och är ledamot i Fartygsmiljönämnden.

Ombord på "Södermanland" finns det fler exempel i samma riktning. Som att den som ligger i överslaf måste vinkla fötterna åt sidan eftersom skottet sluttar brant neråt i fotändan och stjälv utrymme. Daniel, löjtnant och huvudskyddsombud, drar drape-

riet som hänger mot väggen åt sidan. Därbakom blottas lite fri yta.

– De flesta lägger ut fötterna här, säger han och pekar på utrymmet bakom tyget.

När nya ubåtar nu tar form på ritbordet ska inte bara tekniska behov tillgodoses; även boendestandarden ska värnas. I Fartygsmiljönämnden, den instans som arbetar för god arbets- och boendemiljö ombord, har man stridit för att slippa en upprepning av gamla, obekväma konstruktioner, berättar Olle Johansson.

– Jag höll på att bli galen när jag såg att de hade gjort samma grej igen och inte skapat tillräckligt med plats för fötterna i överslaferna. Det här är något vi diskuterat mycket i nämnden.

EN ANNAN BOENDEFRÅGA som vållat debatt i samband med nybyggena är pudaslådornas vara eller icke vara. Pudaslådor är extra kojplatser nere i torpedrummet där det är kallt, bullrigt och skarp belysning dygnet om.

– Det är tydligen nice to have för arbetsgivaren, säger Olle Johansson. Men vi vill inte ha dem ombord och vi menar att det finns tillräckligt med kojplatser i hytterna.

Men efter mycket diskuterande, upplever man att arbetsgivaren har tagit till sig personalargumenten. I mars påbörjas bygget av en mockup (skalendig modell) för att tydligare kunna bedöma vilka lösningar som fungerar och vad som behöver korrigeras innan varvet får klartecken.

– Det är betydligt större öppenhet nu än tidigare och de lyssnar på ett helt annat sätt, säger Olle Johansson. Vi tror att det här kommer att bli riktigt bra och det är tack vare det gemensamma arbete som bedrivit under planeringen. ▶





KOCKUMS

Ubåtsflottan har några tuffa år bakom sig. Försvarsbeslutet 2004 blev ett hårt slag som innebar att ubåtsverksamheten i Stockholm/Berga lades ner och flyttades till Karskrona. Ett fåtal anställda valde att följa med men de flesta slutade. Fartyg såldes och det var osäkert om politikerna var intresserade av att behålla en blågul ubåtsflotta. Men så kom beskedet att nya båtar skulle beställas och idag andas här optimism och framtidstro.

– Det är inte längre någon tvekan om vi ska ha ubåtar eller inte, säger kapten Andreas, fartygsingenjör. Nya fartyg är beställda och vi ser att vi kommer att kunna användas i framtida insatser.

Kollegorna nickar instämmande och påpekar att exempelvis Norge har en ubåt som patrullerar Medelhavet och att Holland har en stationerad i Adenviken. De säger att ubåtarna är lämpade för de flesta marina uppdrag som vid exempelvis havsövervakning, människosmuggling och tjuvfiske. Att man klarar av logistiken vid en längre bortavistelse fick man bekräftat 2005 till 2007 då HMS ”Gotland” var i USA och övade med den amerikanska flottan.

– Det fungerade väldigt bra trots att vi befann oss på andra sidan jorden, säger kapten Niklas, operationsofficer. Vi lärde oss mycket under de åren.

ÄVEN OM ”SÖDERMANLAND” har närmare 25 år på nacken är tekniken ombord toppmodern. Hon drivs av två dieselmotorer samt två luftberoende stirlingmotorer som i låga hastigheter (upp till tre fyra knop) ger en i närmast ljudlös framdrivning utan att generera avslöjande luftbubblor. I elldledningsrummet står data-skärmarna på rad längs skotten, och här finns det senaste inom spaning, analys och utvärdering i ett integrerat system.

– Tekniken uppdaterades 2009 och de utländska ubåtsbesättningar som besökt oss, bland annat amerikanare och ryssar, är mycket imponerade. En del har sagt att det är som att komma in i framtiden, berättar Daniel.

En ubåtsbesättning består av cirka 30 personer. Idag finns drygt tre fulltaliga besättningar till de totalt fem ubåtarna, eftersom det försvann ett stort antal personer i och med försvarsbeslutet 2004. Det kompetenstappet håller nu på att repareras och till IO14 är målet att ha fem besättningar i gång.

– Det tar ungefär ett år att utbilda en sjöman och fyra år att få fram en officer. Vi vill att man ska jobba ett tag innan man läser vidare för att vara säker på att man trivs och passar för uppdraget, säger Daniel.

Som ubåtsofficer krävs inte bara teknisk kompetens. Man måste också klara av den mentala och sociala påfrestning det innebär att bo och arbeta på en begränsad yta, under havsytan, isolerad från omvärlden.

– Vi behöver de som är friska och krya men som också har de rätta sociala förutsättningarna för jobbet, säger Daniel som jobbar med rekrytering. Här måste man våga vara rak och direkt säga ifrån om man stör sig på något, men också visa respekt för andra.

ATT VARA TILL SJÖSS 10–11 DYGN ÄR INTE OVANLIGT, OCH DÅ FUNGERAR VARKEN MEJL ELLER TELEFON

– Det märks väldigt tydligt om någon inte trivs, säger Andreas.
– Jo, säger Olle Johansson. Men vissa har gått och mått dåligt i flera år innan de säger något. Man vill så gärna vara en i gänget och jobba på ubåt att man biter ihop in i det längsta.

Daniel håller med om att sådant händer.

– Det är lite prestige i att vara på ubåt och vissa vill verkligen inte ge upp. Men det är väldigt viktigt att ha en öppen dialog från början så att man så tidigt som möjligt fångar upp de som inte riktigt passar för uppdraget.

Besättningen är uppdelad i två arbetslag som avlöser varandra var sjätte timme. Med 2 toaletter, 1 dusch, 6 hytter och 20 kojplatser på 30 man finns ingen plats för privatliv.

– Det är varma bingens princip som gäller, alltså man delar koj. Men numera har vi egna lakan så man bäddar ur innan näste man går och lägger sig istället för sovsäckar som användes tidigare, säger Andreas.

Under övning är man dessutom helt avskuren hemifrån. Att vara till sjöss tio elva dygn är inte ovanligt och då fungerar varken mejl eller telefon. Händer det något på hemmaplan får man inget veta förrän uppdraget är avslutat.

– En del väljer att gå iland när de skaffar barn medan andra kör på som vanligt, säger Andreas. Men det är klart att det är en påfrestning för familjelivet när någon åker iväg på det sätt som vi gör.

UTMANINGARNA TILL TROTS är det dock inte svårt att hitta folk som är intresserade av ubåtstjänst. Daniel berättar att han varje vecka får ett trettiotal ansökningar, främst via annonsen på Försvarsmaktens hemsida.

– Det här yrket säljer sig självt, säger han.

Till såväl manskaps- som officersbefattningar använder ubåtsvapnet urvalsprocessen Sans, särskild ansökan, som även utnyttjas för dykpersonal, piloter och jägare. Den pågår under tre dagar och omfattar både fysiska och mentala tester. Dessutom får de sökande träffa erfarna officerare som berättar om tillvaron ombord; nytt för i år är att de även får följa med ut och åka några dagar.

– Nu när vi ska börja anställa folk är det ännu viktigare än tidigare att ha rejält på fötterna innan man slutligen säger ja. Utbildningen är lång och kostar mycket så det gäller att verkligen få in rätt folk. Men det händer nästan aldrig att vi säger nej till någon som vill börja hos oss, däremot inträffar det omvända ibland, säger Daniel. ▶



En incident i u-läge kan snabbt få förödande konsekvenser och man strävar hela tiden efter att minimera riskerna.

Säkerhetstänkandet ombord är högt. En incident i u-läge kan snabbt få förödande konsekvenser och man strävar hela tiden efter att minimera riskerna. Syrehalten ombord är relativt låg och ligger runt 18 procent istället för det normala 21 procent. Därmed räcker syreresserverna längre samtidigt som brandrisken minskar. Koldioxiden från utandningsluften suggs upp med hjälp av kalk och samtliga utrymmen ombord är bemannade dygnet runt.

– På det sättet kan man alltid höra och lukta sig till om något avviker från det normala. Tekniska övervakningssystem kan aldrig fullt ut ersätta en människa, säger Daniel.

”Södermanland” är uppdelad i två avdelningar. Två tredjedelar av ombordytan ligger i den främre regionen med kojor, mäss och elledningscentral. I den aktra delen finns motorer och maskinrum.

– Meningen är att en avdelning alltid ska vara intakt och att man ska kunna överleva där om den andra skulle vattenfyllas, säger Andreas.

DE BÅDA AVDELNINGARNA skiljs åt av en räddningssluss med vattentäta skott åt bägge håll. I skåpen som klär skotten i det trånga utrymmet finns räddningsdräkter till hela besättningen. En smal lejdare pekar rakt upp. Härifrån ska ubåten kunna evakueras.

– Det finns två sätt att ta sig upp på, berättar Andreas. Antingen med fri uppstigning i överlevnadsdräkt eller med hjälp av Urfen.

Urfen är en miniubåt som kan docka på ubåten och sedan lyftas direkt upp på vårt ubåtsräddningsfartyg ”Belos”. Vi har en kammare för tryckutjämning på ”Urfen” som hela besättningen får plats i och som man kan gå direkt ifrån och in i tryckluftskammaren på ”Belos”. Det känns väldigt tryggt att vi har hela det här räddningskonceptet och vi har ubåtsräddningsavtal med flera andra länder som Polen, Storbritannien och USA.

FAKTA Svenska ubåtar

MARINEN HAR FEM ubåtar och tre besättningar om cirka 30 man vardera. Till IO14 ska det finnas fyra ubåtar och flottiljens målsättning är fem besättningar. En ubåt i Gotlandsklassen befinner sig i ständig beredskap för att kunna skickas ut på internationella uppdrag, nationella uppdrag löser ubåtsflottiljen i stort sett dagligen. Ubåtsvapnet bildades 1904 och Sverige har sedan dess producerat 25 olika ubåtsklasser med cirka 80 fartyg. Samtliga är egenproducerade och Sverige är idag världsledande inom konventionell ubåtsmekanik. Två nya ubåtar är beställda och ska levereras till marinen mellan 2017 och 2020.

Källa: Försvarmakten

FOTNOT: Besättningen på ”Södermanland” har valt att inte delta med efternamn. Olle Johansson ingår inte i besättningen.

Vi stödjer hela soldatfamiljen!

Familjestödets innehåll är utformat med hänsyn till de förändrade livsvillkor som kan komma att möta soldatens familjemedlemmar, släktingar & nära vänner i samband med en utlandstjänstgöring.

Vi erbjuder bland annat PREP-kurser för par, individuellt samtalsstöd, familjerådgivning och aktiviteter vid landets soldathem.

Läs mer om vårt arbete och organisation på vår nya hemsida!

www.soldathem.org



SVENSKA
SOLDATHEMSFÖRBUNDET

Your Choice for Demilitarization of Cluster Munitions



Extensive experience and
State-of-the-Art Processes

www.nammo.com

Nammo

Basorganisation 13

– EN KALLDUSCH FÖR MARINEN

Sjösätts försvarsledningens plan med basorganisation 13 får det långtgående konsekvenser för marinen. Ett par hundra tjänster försvinner och flera fartyg blir liggandes till kaj, enligt en analys från marinbasen i Karlskrona.

I december kom Försvarsmaktsledningens förslag till basorganisation 13. Det blev en rejäl kalldusch för marinen. Från prodsidan föreslås 225 officerstjänster försvinna. Det slår ungefär lika hårt mot Karlskrona som Stockholm/Berga och berör fyra förband: Första ubåtsflottiljen, Tredje och Fjärde sjöstridsflottiljen samt Amfibieregementet. Dessutom vill man plocka bort cirka 100 civilanställda. Någon minskning av arbetsuppgifter föreslås inte och det som idag sköts av prod skulle föras över till insatsförbanden.

– Det handlar om alla möjliga tjänster som ska besättas, men främst lärare- och vaktuppsdrag, säger OF Kustflottans ordförande Bo Christensen. Jag tror inte att folk ute i organisationen riktigt är medvetna om det här förslaget och vilka konsekvenser det kan få. Det var inte vi heller förrän Försvarsmaktsledningen presenterade det i december.

I Karlskrona har man genomfört en konsekvensanalys för att titta närmare på de effekter förslaget får om det genomförs. Resultatet visar att fem av sju korvetter, tre av sex minröjningsfartyg och en av fyra ubåtar skulle bli liggande på grund av personalbrist. Man skulle också få dra ner på antalet EOD-grupper (ammunitionsminröjare) från tre stycken till två.

– Men det finns inget politiskt gehör för detta, säger Bo Christensen. Till skillnad från övriga försvarsgrenar ska marinen i första hand skydda vårt närområde och med den långa kust vi har blir det många meter per fartyg att bevaka. Dessutom är det knappast rimligt att man köper in korvetter för en miljard och sedan låter dem ligga till kaj.

HUR ETT STÖRRE antal lagda fartyg skulle hanteras är också osäkert. Bo Christensen säger att det i dagsläget inte finns något

system för fartyg i malpåse. Redan idag dras marinen med personalbrist. Framför allt gäller det ubåtarna där man tappade mycket kompetens efter 2004 års försvarsbeslut, då ubåtsverksamheten i Stockholm lades ner och flyttades till Karlskrona.

– Ubåt har det svåraste vakansläget med ett underskott på mellan 20 och 25 procent, och där saknas det både människor och kompetens. Många slutade i samband med flytten och det tar lång tid att utbilda nya besättningar, säger Bo Christensen.

För att utnyttja fartygskapaciteten maximalt skulle det krävas två besättningar per fartyg som avlöser varandra. Idag finns det en besättning per fartyg, och inom ubåt inte ens det.

– Med dagens vakansläge är det väldigt känsligt och om någon vabbar eller blir sjuk har vi knappt tillräckligt med folk för att kunna köra båtarna. Två besättningar per fartyg hade varit en önskedröm, men det har vi ingen möjlighet till, säger Bo Christensen.

Besättningarna har ett stort antal sjödygn per år med patrullering och övningar. Att hinna med övriga ordinarie arbetsuppgifter är ibland besvärligt.

– Kör man väldigt hårt med 100 120 dagar i skarp verksamhet blir det inte mycket kvar av årets arbetstid. Då kan det vara svårt att hinna med underhåll och administration. För de som jobbar på fartygen går det också mycket tid till kurser och utbildningar för att vidmakthålla alla certifikat.

Försvarsledningens besked inför basorganisation 13 är än så länge bara ett förslag. Beslut väntas fattas av chefen prod i mitten av mars.

– Vi hoppas ju att man inte ska driva igenom det här förslaget. Samtidigt förstår vi att det kommer att hända någonting eftersom Försvarsmakten inte har tillräckligt med pengar för att finansiera dagens verksamhet, säger Bo Christensen.



Bo Christensen, ordf. OF Kustflottan

Foto: Ulf Lööke

LINDA SUNDGREN



Ni gör skillnad i världen. Vi gör skillnad för er.

American Express är Försvarsmaktens partner för pålitliga betalnings- och reseprocesser.

När kraven på Försvarsmakten förändras behövs partners med innovationskraft och flexibilitet och som klarar av att följa med i förändringsprocessen. Vi är er pålitliga partner inom betalnings- och reseprocesser. Genom American Express Resekonto förenklar vi för resebeställaren, resenären och ekonomiavdelningen – och skapar betydande besparingar åt Försvarsmakten.

Om du vill veta mer, kontakta Fredrik Öhrn på 08-429 58 31 eller fredrik.m.ohrn@aexp.com
Du kan också läsa om American Express erbjudande till myndigheter på ramavtalamericanexpress.se



PIRATPLÅGAN BREDER UT SIG I ADENVIKEN

Trots militära insatser går sjöröveriet i Adenviken i fel riktning. Piraterna breder ut sig, attackerna ökar och våldet blir grövre.

– Vi kan aldrig lösa den här situationen med enbart militära medel. Men i väntan på ett stabilare politiskt läge måste vi fortsätta skydda hjälptransporter och fartyg i området, säger marininspektör Jan Thörnqvist, tidigare styrkechef i Operation Atalanta.

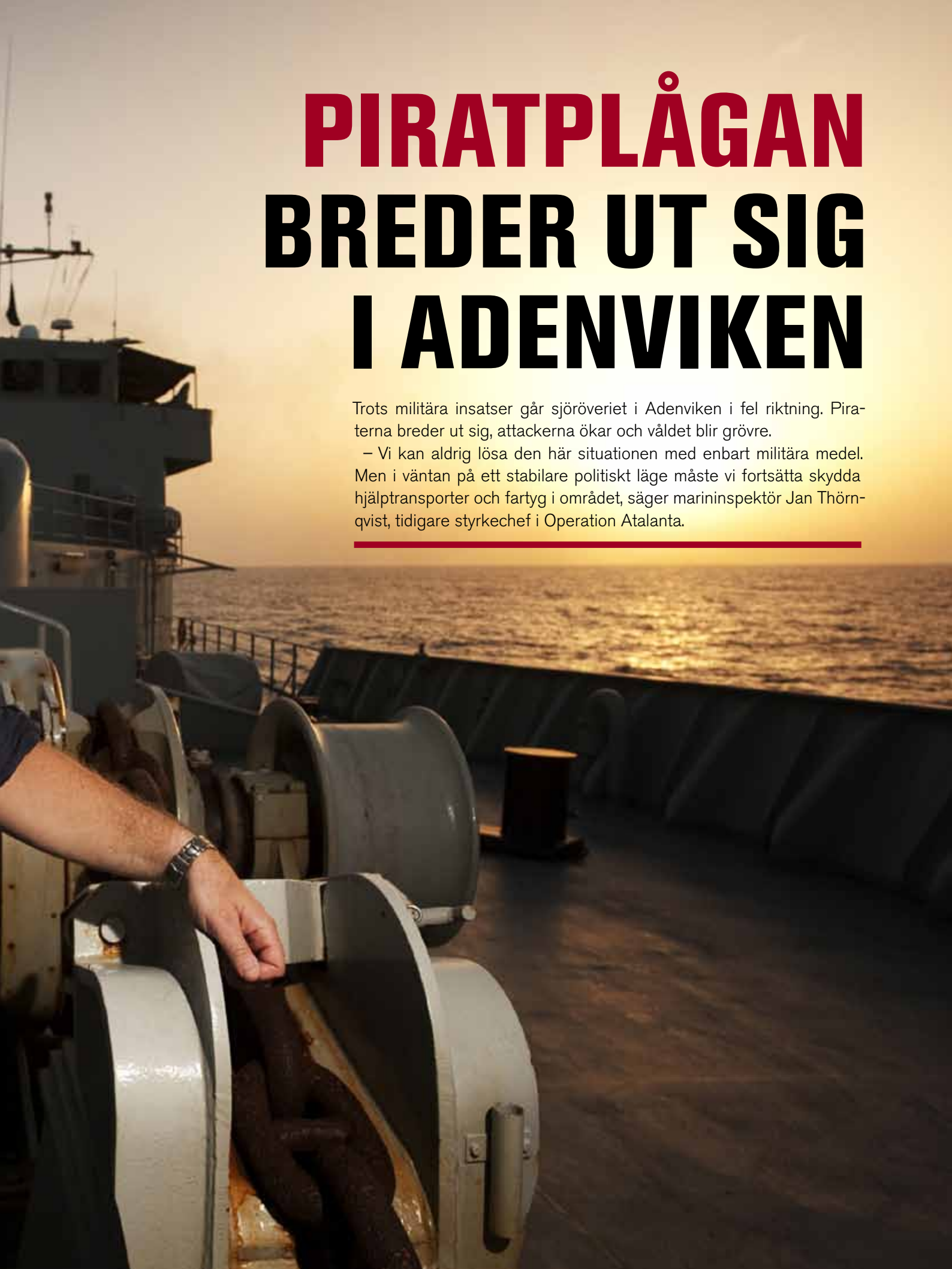




Foto: Niclas Gustafsson – Försvarsmakten Combat Camera

Inte ens 40 örlogsfartyg räcker för att säkra farvattnen från piratattacker.

Huruvida Eunavfor och Operation Atalanta lyckas med sitt uppdrag i farvattnen utanför Somalia beror på hur man ser det. Å ena sidan är insatsens primära uppdrag, att skydda hjälptransporter inom FN:s World food program, en framgång. Fartygen får den eskort de behöver och förnödenheterna kommer fram. Å andra sidan breder piraterna ut sig över allt större områden, antalet attacker ökar och våldet förgrovas.

I fjol anfölls över 200 fartyg och 53 kapades. I skrivande stund är cirka 30 fartyg kapade och ungefär 700 sjömän hålls som gisslan. Varje vecka kommer rapporter om nya överfall.

– Vi griper många och förstör eller beslagtar utrustning. Under min tid där nere tog vi hand om totalt 20 pirate action groups. Cirka 250 misstänkta pirater blev avväpnade och återbördade till Somalia utan att kunna ställa till mer elände för sjöfarten, säger flottiljämiral Jan Thörnqvist som ledde EU-styrkan från april till augusti förra året.

Men området är stort och svårkontrollerat. Adenviken är en av världens viktigaste handelsleder och mer än 25 000 fraktfartyg passerar årligen. Den Somaliska kusten längs Afrikas horn är vidsträckt och piraterna rör sig allt längre ut i Indiska Oceanen.

– Vår närvaro har samma effekt som när man klämmer ihop en ballong och luften trycks ut åt sidorna. Piraterna taktikanpassar och idag opererar de ända från The fan, Adenvikens inlopp, till långt öster om Tanzania, säger Jan Thörnqvist.

EUNAVFOR, NATO OCH CMF (Combined maritime forces) är de tre stora militära aktörerna i området. Flera länder har skickat egna fartyg däribland Kina, Indien, Sydkorea och Ryssland. Mellan 30 och 40 örlogsfartyg finns på plats för att avvärja attackerna, men det räcker inte för att säkra området. Jan Thörnqvist menar att en utökning av EU-styrkans befogenheter skulle effektivisera insatsen. Enligt dagens rules of engagement får man flyga och spana in över land, men ingripanden får endast ske till havs.

– Ibland hittar man uppenbara piratläger med båtar och ammunitionspåsar på stränderna. Det vi kan göra då är att hålla koll på förändringar och om en båt lämnar lägret kan det indikera att något är på gång. Det vore bra om vi kunde agera tidigare, men det handlar inte om att sätta iland trupp utan att utöka möjligheterna att agera in över stränderna från havet.

Piraterna kommer från ett extremt fattigt, sönderkriget land som varit utan fungerande regering i 20 år. Enligt FN är den humanitära krisen i Somalia en av de allvarligaste i världen och man räknar med att ungefär två miljoner människor är i behov av nödhjälp.

– Så länge man är så fattig att man lever för dagen kommer det att finnas de som är villiga att ta de risker som piratverksamheten innebär. De åker långt ut på havet i små båtar och det är säkert många som går under där ute, säger Jan Thörnqvist.

– Däremot stämmer det inte att man kapar fartyg som hämnd för tjuvfiske och dumpning av kemikalier i de somaliska farvattnen. Efter att ha varit där nere är det nästan provocerande att höra den förklaringen. Det kanske stämde förr men definitivt inte nu längre.

Lösensumman piraterna begär för kapade fartyg brukar ligga mellan en och två miljoner amerikanska dollar, i enstaka fall betydligt mer. Men, säger Jan Thörnqvist, det är inte gången ute på sjön som får de stora pengarna och mycket tyder på att sjöröveriet styrs från annan ort.

– Det förefaller väldigt välorganiserat. Vi har indikationer på att koordinering och logistikförsörjning sker från land och man har ofta personer med goda språkkunskaper som sköter förhandlingarna med rederierna. De som utför attackerna får säkert en summa men det är inte de som drar in storkovan.

PIRATÖVERFALLEN FÖLJER OFTA samma mönster. Man börjar med att kapa en liten lastbåt eller ett fiskefartyg för att använda som moderfartyg. Med sig har man småbåtar, cat (narkotika), vapen och förnödenheter. Besättningarna tas som gisslan och används som mänskliga sköldar. Sedan lägger man sig i en farled och väntar på ett större fartyg att borda. Man väljer sådana med lågt fribord eller en lättillgänglig lotsingång. Attackerna utförs i mindre, snabba båtar, så kallade skiffs. Sjömännen tas som gisslan i väntan på att lösen ska utbetalas och det rapporteras om svält, misshandel och skenavrättningar. I januari sköt piraterna en be-

sättningsman till döds på det tyskkontrollerade fartyget "Beluga Nomination".

– När rederierna inte kan betala på en gång och kapningen pågår under en längre tid kan det bli riktigt illa. Jag har läst rapporter skrivna av frigivna besättningsmän och det är ganska härresande berättelser, säger Jan Thörnqvist.

Både från marinen och den civila sjöfarten vittnas det om att attackerna blir alltmer aggressiva. Beväpnade med ryskstillverkade automatkarbiner och raketgevär drar sig piraterna inte för att öppna eld.

– De har upptäckt att det inte längre räcker med att åka runt och visa upp sina vapen för att fartygen ska stanna. De vill visa sin övermakt och det gör de genom att skjuta, säger Jan Thörnqvist.

Det osäkra läget utanför Somalia har skapat en lukrativ marknad för säkerhetsföretag som erbjuder fartyg i området beväpnade vakter. Höegh Autoliners i Oslo är ett av de som valt att anlita privata vakter. Företagets vd, svenske Carl-Johan Hagman, berättar att man under flera år försökt hålla piraterna borta genom passiva skyddsåtgärder med taggtråd längs relingen, sicksackkörning i hög hastighet och militärklädda dockor på däck. Men efter att ett av deras fartyg utsattes för långvarig beskjutning i början av året har man bytt taktik.

– Jag tycker att våldsmonopolet ska vara förbehållet stater och det här är ett beslut jag önskar att jag aldrig hade behövt fatta, ►

Under min tid där nere tog vi hand om totalt 20 pirate action groups.

SYSTEMATIC SITAWARE

SYSTEMATIC IRIS

Delivering
COMMAND AND CONTROL
and Supporting Swedish Interoperability for over 10-years

DES 398

For over a decade, Sweden has used our situational awareness and military messaging software. SitaWare and IRIS are installed at Headquarters forces-wide – offering many powerful capabilities without being complicated. Our hands-on training courses can show you how easy SitaWare and IRIS really are.
Discover how by visiting our website: www.systematic.com/training

SYSTEMATIC



Foto: Eunavfor

Somaliska pirater efter attacken mot MV Nord Neptun utanför Dar el Salam 2010-05-25

säger Carl-Johan Hagman. Men vi anser att vi inte har något val, den militära närvaron i området är inte tillräcklig och vi måste skydda våra besättningar.

MEN BEVÄPNAD PERSONAL på civila fartyg är problematiskt. Befälhavaren är ytterst ansvarig för allt som sker på fartyget och är den som ska besluta om eventuell eldgivning.

– Vi tvingar naturligtvis ingen att ta det här ansvaret. Men våra besättningar är jättegglade för att vi hyr in vakter och det gör att de känner sig tryggare. Hittills har vi inte haft några attacker mot de fartyg som har vakter ombord, säger Carl-Johan Hagman.

Jan Thörnqvist har förståelse för redarnas resonemang och åtgärder. Däremot är han kritisk till anlitaandet av privata vaktbolag och varnar för att den avskräckande effekt som vaktstyrkorna har kan vända snabbt.

– Man hyr in legosoldater som ofta saknar militär utbildning och som kommer ombord med egna vapen. Det är som att gå ut på gatan och plocka ihop ett gäng. Det finns också en risk att piraterna trappar upp ytterligare med helt andra vapensystem och att det kan uppstå hämndattacker. Våld föder mer våld, säger Jan Thörnqvist.

I väntan på en politisk lösning i Somalia ser Jan Thörnqvist det som nödvändigt att fortsätta den militära närvaron i regionen. Att

Sverige ska återvända till Adenviken ser han som självklart, både i egenskap av EU-land och för att skydda den handelstrafik som Sverige är beroende av.

– I år har man valt att satsa pengarna på NBG och Afghanistan, och man kan inte spänna bågen så att den brister varje gång. Men vi är mentalt, materiellt och personellt beredda och 2012 tror jag att vi kommer att vara tillbaka igen.

LINDA SUNDGREN

FAKTA Eunavfor Somalia – Operation Atalanta

Operation Atalanta inleddes i december 2008 och förlängdes i slutet av förra året till december 2012. Hittills har 26 länder bidragit till operationen. Sverige var på plats med två korvetter 2009, HMS "Malmö" och HMS "Stockholm" och i fjol med HMS "Carlskorna". Idag finns åtta EU-kontrollerade fartyg och två flyg i området. Atalantas primära uppgift är att skydda FN:s hjälpsändningar till Somalia inom World food program (WFP) och annan fartygstrafik till den somaliska huvudstaden Mogadishu. Sedan militäreskorten av WFP-fartyg inleddes har inga attacker mot hjälpsändningarna skett och mer än 480 000 ton livsmedel förts in i landet sjövägen.

Källa: Eunavfor och Försvarsmakten

Redareföreningen vill ha militärer på handelsfartyg

Svenska Redareföreningen har länge varit motståndare till beväpnad personal på svenska fartyg i Adenviken, men de allt mer frekventa piratattackerna har fått dem att tänka om. Frågor har ställts till regeringen med önskemål om att få ta ombord svensk militär eller privata vakter på svenskflaggade fartyg.

– I första hand vill vi ha militärer ombord, säger Redareför-

eningens vd Håkan Friberg. Men det är komplicerat och det finns en massa frågor som först måste redas ut. Som vilken jurisdiktion som gäller om det skulle bli eldgivning och skador, hur militären skulle tas ombord, vilken sorts vapen som skulle användas och hur vapnen skulle förvaras på fartygen.

Ärendet är under beredning hos Försvarsdepartementet.

FMK – arbetar för säkrare, miljövänligare & billigare bilism



JUST NU! Gratis medlemskap 2011 till alla elever vid officersprogrammet, specialistofficersprogrammet och GMU. Övriga betalar endast 100 kr första året!

Rabatt på: Försäkringar • Vägassistanstjänster • Hyrbilar
Hyrsläp • Reparationer • Service • Biltillbehör • Kontaktlinser
Datorer • Internationellt körkort • El • Resor • Hotell • Medlemslån
20 öre rabatt/liter bränsle • Stora nybilsrabatter
DESSUTOM – EN MOTORTIDNING 6 GGR/ÅR



Boka medlemskap på: www.fmk.se eller tel. **08-545 687 90**

Utveckla dig i din yrkesroll

Försvärshögskolan erbjuder Sveriges samlade kompetens och erfarenhet inom ämnesområden för samhällets skydd och säkerhet.

Hos oss kan du studera statsvetenskap med två olika inriktningar: säkerhetspolitik eller krishantering och internationell samverkan. Hösten 2011 genomför vi även kurser inom ämnen som ledarskap, asymmetriska hot och terrorism, folkrätt och militärhistoria.

Välkommen med din ansökan senast 15 april!

Läs mer om våra kurser och utbildningar på www.fhs.se



FÖRBUNDSNYTT

SENASTE NYTT FRÅN
OFFICERSFÖRBUNDET

HAR DU KOLL PÅ ARBETS RÄTTEN

Officersförbundet genomför varje år ett antal fackliga utbildningar där du som är medlem i förbundet kan lära dig mer om de lagar och regler som styr arbetsmarknaden. Läs mer på www.officersforbundet.se.

**OFFICERSFÖR
15-17 NOVE**

Tränings skor ej skattepliktig förmån

Skatteverket har med anledning av en dom i Kammarrätten meddelat att träningsutrustning som tillhandahålls av arbetsgivaren ej ska förmånsbeskattas.

För vissa yrkesgrupper som exempelvis inom Försvarsmakten, Räddningstjänsten och Polismyndigheten ingår regelbunden fysisk träning som ett inslag i tjänsten. Det förekommer då att arbetsgivaren tillhandahåller den anställda träningsutrustning som är nödvändig för att utöva träningen.

Skatteverket har tidigare hävdat att träningskläder och tränings skor ska betraktas som en skatte-

pliktig förmån. Med anledning av detta har Försvarsmaktens personal själva fått betala sina tränings skor, trots att träningen anses som en del av arbetet och utförs i tjänsten.

Men Kammarrätten i Jönköping har nu i en dom 2010-01-27 (mål nr 3140-09) ansett att arbetsgivarens utgifter för träningskläder och tränings skor för anställda inom räddningstjänsten inte ska betraktas som en skattepliktig förmån.

Domen har fått Skatteverket att ändra sitt tidigare beslut. I en skrivelse (131 693990-10/111) meddelar man att träningsutrustning ska betraktas som en skattefri förmån om de anställda har krav på sig att utöva fysisk träning under ar-



Foto: Andrea Linnerheim

betstid. Träningsutrustningen ska dock ha ett samband med och vara anpassad till den slags träning som bedrivs i verksamheten. Träningsutrustning som enbart används på fritiden omfattas inte av beslutet.

Officersförbundet kommer nu

att diskutera Skatteverkets nya direktiv med Försvarsmakten. Frågan om tränings skor har varit bordlagd en längre tid i avtalsrådet. Nu anser förbundet att arbetsgivarens beslut att inte tillhandahålla tränings skor bör omprövas.

Officersförbundets kursprogram

Varje år arrangerar Officersförbundet olika fackliga kurser som riktar sig till medlemmar och styrelsele-

damöterna från förbandens olika officersföreningar. Samtliga förbundskurser under 2011, förutom

Förbundskurs 2 där plats meddelas senare, genomförs på Quality Hotel Winn Haninge. Anmälan till kur-

sen görs till din lokala officersförening. Läs mer om kurserna på www.officersforbundet.se

Kursprogram 2011

KURS/KONFERENS	VECKA	TID	ANMÄLAN SENAST
Förbundskurs 1:1	v 5	2011 02 01-04	2011 01 10
Kurs för Kadetter	v 10	2011 03 12-13	2011 02 07
Avtal och utbildningskonferens 1	v 12	2011 03 22-23	2011 02 14
Kurs ledamot i förbandspersonalförsörjningsnämnd.	v 14	2011 04 05-06	2011 02 25
Förbundskurs 1:2	v 18	2011 05 03-06	2011 03 31
Avtal och utbildningskonferens 2	v 37	2011 09 14-15	2011 08 01
Förbundskurs 2	8 dagar mellan v 36-39	2011 XX XX-XX	2011 04 29
Kurs för utbildnings/rekryteringsansvariga inklusive försäkringar	v 40	2011 10 05-06	2011 08 31
Förbundskurs 1:3	v 42	2011 10 18-21	2011 09 08
Arbetsmiljökurs	v 48	2011 11 29-12 01	2011 10 21

BUNDET FÖRBUNDSMÖTE MBER 2011

MEDLEMSSTATISTIK

Yrkesverksamma, 28/2 2011

Officer	9003 (+17)
Hedersmedlem	3
Övrig	53
Reservofficer	40
Soldat/gruppbefäl	896 (+232)

ÄR DU RÄTT FÖRSÄKRAD?

Genom ditt medlemskap i Officersförbundet kan du teckna ett antal personförsäkringar. Vet du vilka försäkringar som du tecknat? Logga in på förbundets hemsida och kontrollera ditt försäkringsskydd.

Försäkringsskydd vid utrikes tjänsteresa

Försvarsmaktens juridiska avdelning har i ett möte med Officersförbundet gjort ett förtydligande rörande försäkringsskyddet vid utrikes tjänsteresa.

För att den som åker på utrikes tjänsteresa till ett insatsområde ska omfattas av samma försäkringsskydd som den som åker på en militär internationell insats (tidigare Utlandsstyrkan) gäller följande:

Arbetsuppgiften ska vara kopplad till insatsen. Med en koppling menas till exempel systemstöd, inspektion, revision, utbildning med mera.

Tjänsteresan ska dessutom vara ordersatt för individen. Det räcker inte med att det förband man arbetar vid har en stående order att stötta i insatsområdet. Individen måste ha en personlig order för att försäkringsskyddet ska gälla fullt ut, annars riskerar skador som inträffar utanför arbetstid att klassas som fritidsskada och inte arbetsskada.

– Det är väldigt viktigt att man som individ har regelverket klart för sig. Det ska alltid finnas en personlig order samt en tydlig koppling till insatsverksamheten. Annars gäller inte försäkringsskyddet fullt ut, säger Mikael Kenttällä.

Officersförbundet kräver nu att



Foto: Mikael Booc

Försvarsmakten skapar säkra rutiner för att enskilda individer inte ska drabbas. teresor för att enskilda individer inte ska drabbas. för ordersättningen av utrikes tjänsteresor för att enskilda individer inte ska drabbas.

Hemvärnets Stridsskola – HvSS

SÖKER TVÅ ENGAGERADE OFFICERARE

• OFFICER / SPECIALISTOFFICER FÖR BEFÄLSUTBILDNING

Du kommer främst att arbeta med grupp- och plutonchefskurser.

• OFFICER TILL SAMORDNINGSAVDELNINGEN

Du kommer att leda interna och externa arbetsgrupper för utbildningssamordning, värdering och kvalitetsuppföljning mot hemvärnsförbandens behov.

HvSS ligger vid Mälaren i Vällinge, strax söder om Stockholm.

Läs mer om tjänsterna och ansök via:
www.forsvarsmakten.se



Knäpp!



Eller nytänkande...

Milso är ett tjänsteföretag som erbjuder Teknik-, Lednings- & IT-konsulter. Våra uppdrag inom försvarsområdet handlar om allt från Gripen, helikoptrar och telekrig till skyddsutrustning för stridsfordon.

Nu behöver vi fler engagerade medarbetare. Är du en av dem?
- Hör av dig!

Milso 
Man in the loop solutions

Milso AB Wennerbergsgatan 10 112 58 Stockholm www.milso.se

Hovmenuetten i Versailles

Ett exempel från världshistorien kanske kan förklara det svenska Högkvarterets arbetssituation. En så lysande, hårt arbetande samling officerare, varav många med utlandserfarenhet, har vi sällan sett i svensk uniform.

Världens främsta maktcentrum var den franske kungens hov och hade varit så i hundra år. Europas första nationalstat uppstod i Frankrike, och Frankrike hade en väl utvecklad administration, ett väl fungerande rättsväsende ordentligt förankrat i befolkningen. Den franska försvarsmakten var världens starkaste, med de flesta förbanden, de högsta lönerna, den bästa personalen och 1789 med ett nyligen avslutat segerrikt världskrig bakom sig, som bl.a. skapade Amerikas Förenta stater.

Den franska försvarsmakten var ytterst pragmatisk i sin personalförsörjning, och var öppen för personer från hela Europa. Gräddan av Europas militärer var eller hade varit anställda i den franska

försvarsmakten, däribland många svenskar. Men de franska statsfinanserna var i oordning sedan länge. Riksledningens oförmåga att lösa problemen förstörde samhällets grundstrukturer, och störtade slutligen Frankrike in i en våldsam revolution sommaren 1789.

Stor tröghet i beslutsfattandet

Den franske kungen noterade ”intet” (fr: Rien) tre dagar i följd i sin dagbok dagarna då arsenalen i Paris stormades av folkmassor som beväpnade sig. Det märkliga är att flera mycket erfarna höga officerare och ämbetsmän märkte vad som var på väg att hända men ingen ingrep. Varför?

Hovet befann sig i Versailles och alla officerare hade tillträde. Där gjordes eller bröts karriärer. Där gjordes lukrativa försvarsmaterielkontrakt upp. Där förhandlades med främmande makter. I Versailles levde maktspelarna och deras kretsar ett glänsande hovliv. Men det kostade att befinna sig vid hovet i Versailles.

Många officerare och ämbetsmän satsade hela sin framtid i spe-

let och lånade stora summor för att kunna vistas där och eventuellt få del av hävorna. Man lånade på förväntad framtida hög lön, på förväntade arv, på förväntade hovtraktamenten. Hasardspel grasserade. Var detta anledningen till att ytterst erfarna högre officerare från väl etablerade familjer inte förmådde bryta ceremonielet, det så kallade hovprotokollet och ingripa eller åtminstone varna kungen?

Man dansade i den berömda franska hovmenuetten tillsammans med kungen, innehavaren av all makt, men man kunde inte nå fram till honom med viktiga statsärenden, på grund av en oöverskådlig mötesstruktur, som gav personer utan verkligt ansvar ett oproportionerligt inflytande och stor tröghet i beslutsfattandet. Syftet var emellertid gott – förankring och kvalitetssäkring. Men statsfinansiell panik rädde och människorna blev allt oroligare.

Låsta i en hovmenuett?

Vid hovet kunde bara beslut fattas i koncensus, och koncensus var i

praktiken omöjlig. Vissa befattningshavare kunde inte och fick inte förbigås utan måste höras. Kungen å sin sida var förhindrad att ta initiativ och kommunicera med viktiga personer av samma skäl.

Försvarsmakten upplöstes under hösten. Officerarna övergav sina förband. Soldaterna slutade efter hand att lyda. Allt var över på några år. Kungen halshöggs. Efteråt upptäckte man att ingen egentligen hade fastställt den kvävande mötesstrukturen – hovprotokollet – den hade utkristalliserat sig själv under årens lopp.

Vårt högkvarter är bemannat av utmärkta, hårdföra officerare med stor arbetskapacitet. Många är bildade personer med stor integritet. Är de låsta i en Hovmenuett?

GÖRAN MELLBLOM

| ProAvia |



Erfarna konsulter inom ILS

Våra kunder efterfrågar alltmer stöd inom ILS-området och vi har svårt att möta detta behov.

Du har:

- Kunskap och erfarenhet inom några ILS-discipliner, tex underhållsbereidning, LCC-analyser eller upphandling av underhållskontrakt
- Erfarenhet av ILS-arbete åt FMV eller Försvarsmakten eller hos någon leverantör till dessa
- Allmänmilitär orientering genom tex en tidigare anställning i Försvarsmakten eller en relevant militär grundutbildning
- Kunskap om något eller några stora system i Försvarsmakten på i första hand ledningssystem eller flygsystemsidan

Configuration Manager (CM)

Du skall vara erfaren CM, gärna med bakgrund som konsult och/eller ha ett förflutet från försvarsindustrin.

Har du annan kompetens relaterat till försvarsindustrin som du tror ProAvia har intresse av?

Hör av dig!

www.proavia.se - 08-50122115



CLP
SYSTEM AB

Vapentechnik

Fordonsteknik

Kriminalteknik



WWW.CLP.SE

Ritarslingan 5, 187 66 Täby, Tele: 08-732 44 05

OF Ä ÅRSMÖTE ÄGER RUM...

onsdagen den 6 april 2011 ombord på Sjöofficerssällskapets
restaurantfartyg "Segelkronan" förtöjd vid Ö Brobänken
(alldeles öster om Långa raden 8) och i Kastellet på Kastellholmen.

PROGRAM

1. Kl 16.00 Samling Ombord på Segelkronan för kamratlig samvaro, BIO
2. Kl 17.10 Förflyttning till Kastellet
3. Kl 17.30 Årsmötesförhandlingar (Föredragningslista enligt nedan) och föredrag.

Officersförbundets förbundsordförande – Lars Fresker – föreläser i ämnet:

Ny Försvarsmakt med nya personalkategorier.
4. Kl 19.20 Förflyttning till Segelkronan
6. Kl 19.40 (ca) gemensam middag ombord på Segelkronan

Pris: 340 kr

ANMÄLAN

Anmälan om deltagande skall vara kassören tillhanda senast 29 mars genom inbetalning av 340 kr till

OF Ä plusgirokonto 60 90 10 – 4.
Glöm inte att notera namn på blanketten.

Är du sent ute går det också bra att ringa/maila till klubbmästaren,
Sten Munck af Rosenschöld,
tfn 08-612 72 05, mobil 070-520 12 70,
e-post: semu@comhem.se

FÖRSLAG TILL FÖREDRAGNINGSLISTA VID ÅM 2011-04-06

1. Årsmötets öppnande
2. Val av ordförande, sekreterare och protokolljusterare för årsmötet
3. Årsmötets behöriga utlysande
4. Fastställande av föredragningslistan
5. Styrelsens verksamhetsberättelse
6. Revisorernas berättelse samt beslut om styrelsens ansvarsfrihet
7. Fastställande av medlemsavgift för äldremedlemmar och för direktanslutna medlemmar
8. Föredragning av valberedningens förslag
9. Val av föreningens ordförande
10. Val av övriga styrelseledamöter samt suppleanter för dessa
11. Val av revisorer
12. Val av valberedning samt eventuella övriga val till funktionärer inom eller utom föreningen
13. Övriga frågor
14. Årsmötets avslutande

OF Ä MEDLEMSINFORMATION

Att bli och att vara medlem

Du, som går i pension, kan kvarstå som medlem i Officersförbundet, få OfficersTidningen, behålla förbundsförsäkringarna till 67 år ålder och även ansluta Dig till OF Ä. Det går mycket väl att vara med i OF Ä och samtidigt vara med i sin gamla lokalförening inom förbundet. Anmäl Din anslutning till Officersförbundets kansli – medlemsregistret. (se nedan).

Du som är medlem bör meddela ev. adressändring till medlemsregistret så att ändringen blir snabbare registrerad.

Avslutning av medlemskap

Du som önskar lämna OF Ä och du som är anhörig till en OF Ä –medlem, som avlidit anmäler lämpligen detta till medlemsregistret på Officersförbundets kansli.

Härigenom går det fortare (än den periodiserade uppdateringen från folkbokföringen) och onödiga/ oönskade utskick av kallelser stoppas snabbare.

OFFICERSFÖRBUNDETS MEDLEMSREGISTER

Medlemsregistret ingår i Officersförbundets kansli på Sturegatan 15 (Postadress: Box 5338, 102 47 Stockholm).

Kontaktpersoner (obs tfn-stängt onsdagar och fredagar) är:

Monica Hornegård: 08-4408353, Susanne Bredberg: 08-4408358

På DN-debatt gick Ledarna nyligen till generalangrepp mot de centrala löneavtalen som Ledarna menar leder till en sämre löneutveckling. Debattartikeln väckte uppmärksamhet även bland förbundets medlemmar och kansliet fick ta emot ett antal frågor från

medlemmar som undrade om det inte var dags även för Officersförbundet att skipa de centrala löneavtalen. Nedan publicerar vi ett av medlemmarnas mail och förhandlingschefen Niklas Simons svar.

Helt ärligt – vad är allt det här?

HEJ. JAG HAR precis läst DN Debatt. Jag slås över min egen och andras situation. Jag har utan uppehåll ägnat tio år åt Försvarsmakten; inryck, värnplikt, utlandstjänst, militärhögskola, anställning, plutonchefsår, utlandstjänst, lärartjänst osv. Mina styrkor som officer har jag vunnit av erfarenhet och träning: jag är bland de dugligare utbildarna, jämförbart bra som enskild soldat, har förändrat och

Många miljoner kronor läggs på att rekrytera och attrahera nya anställda. Samtidigt blir vi som redan är anställda överkörda och förbisedda.

utvecklat mina enheters tankesätt vad gäller strid, beteende och struktur, är drivande i fysiskt stridsvärde och är i mycket god fysisk spänst. Under dessa tio år har min familjesituation utvecklats och jag har nu två barn, 5 och 7 år gamla.

Min ingångslön var 16500, nu har jag 22500, efter skatt en ökning på ca 4000 kr, reallöneökningen än lägre. Nyexade fänrikar i min närhet får ungefär samma uppskattning

DN-debatt, 2011-02-13

i forma av lön med runt 21500 kr. Och detta är i armén. Jämförelsen i lön mot andra försvarsgrenar gör situationen ännu mörkare. I artikeln ovan är det fackorganisationen Ledarna som beskriver sin framgång bland medlemmarna då de givit tillbaka makten över medlemmarnas egen yrkestillvaro genom att inte ingå avtal om centrala löneökningar som fastställts i frånvaro av

individuell anpassning. Individerna har helt plötsligt fått en möjlighet att påverka sin egen situation. Släpp löneförhandlingarna fria!

Många miljoner kronor läggs på att rekrytera och attrahera nya anställda. Samtidigt blir vi som redan är anställda överkörda och förbisedda. Inga resurser läggs på att attrahera och motivera vår fortsatta närvaro. Morot för att få in nytt folk

och piska för att behålla eller straffa ut. Det finns så många exempel i vår närtid som visar på detta. Allt är en paradox. Försvarsmakten lägger stora resurser på att få in ny oerfaren personal i utbyte mot erfaren och kompetent personal.

Helt ärligt – vad är allt det här?

THOMAS SIMONSSON

119

"Förlegad syn på lön bakom medlemsras i LO och TCO"

Publicerad 2011-02-13 00:50

Fackförbundet Ledarna i generalattack på LO och TCO: Om ni inte moderniserar er verksamhet riskerar den svenska arbetsmarknadsmodellen att gå under. Skälet till att LO och TCO fortsätter att tappa medlemmar är att flertalet av medlemsförbunden är omoderna och har en förlegad syn på löneförhandlingar. De tror fortfarande att lönerna förhandlas bäst i grupp. Det är ett arv från den tid när stora grupper på arbetsmarknaden bara gått ett fåtal år i skolan och behövde fackets skydd. I dag är Sverige annorlunda med välutbildade anställda som vill och kan göra egna val. Nu måste medlemmarna få makt över sin egen yrkestillvaro. Så skapar vi en modern svensk arbetsmarknad och en ny svensk modell, skriver Annika Elias och Thomas Eriksson.

Raset fortsätter. Under 2010 förlorade medlemsförbunden i LO och TCO sammanlagt mer än 40.000 medlemmar. Medlemstappet är förvisso mindre än katastrofåren 2007 och 2008, men den långsiktiga trenden är tydlig – allt fler står utanför facket.

I den fackliga gemenskap som vi i Ledarna tillhör förväntas man att stå undrande inför att människor släpper taget om sitt fackliga medlemskap mitt i ekonomisk oro och 2000-talets högsta arbetslöshet.

Skriv ut Textstorlek

200 kommentarer 38 Bloggar

11 rekommendationer

Dela med andra: [f](#) [t](#) [g+](#) [p](#) [e](#)

LEDARNA
Ledarna, tidigare Sveriges Arbetare...

Inte ens Ledarna litar på Försvarmakten

HEJ THOMAS! JAG delar din uppfattning om att Försvarmakten lönar sina officerare dåligt. Jag vill till och med gå så långt som att säga att det idag inom Försvarmakten saknas en lönepolitik överhuvudtaget. Lönesättningen i Försvarmakten har därför brister när det gäller kopplingen till de individuella prestationerna. Tyvärr. Officersförbundet driver frågan om att utveckla en lönepolitik och våra Officersföreningar jobbar i varje revision hårt för att de individuella prestationerna ska få genomslag i lönesättningen. Men med en ostrukturerad arbetsgivare är det svårt att nå bra resultat.

Men jag delar varken din eller Ledarnas uppfattning att det beror på de centrala löneavtalen. Låt mig förklara varför.

För det första finns det inte något centralt löneavtal med ett bestämt löneökningstrymme för Officersförbundets medlemmar. Inte heller finns det några individgarantier. Däremot finns ett så kallat oenighetsvärde som utfaller till kollektivet om parterna inte kan komma överens. Det är en fallskärm som vi tyvärr måste ha för våra medlemmars räkning. Hade den inte funnits är jag rädd för att din löneutveckling varit ännu sämre än den du redovisar.

Vi tycker precis som Ledarna att lönesättningen ska ske så nära individen som möjligt. Men tyvärr saknas det idag förutsättningar för att detta ska kunna ske genom lönesättande samtal mellan individen och dennes chef. Försvarmakten kan idag, som vår motpart, inte ens leva upp till de mest grundläggande kraven när det gäller lönesättningen. Det saknas en lönepolitik och arbetsgivaren har ännu inte kunnat redovisa på vilket sätt som lönebildningen ska kunna hjälpa Försvarms-

Vi tycker precis som Ledarna att lönesättningen ska ske så nära individen som möjligt.

makten att uppnå målen för verksamheten. Man vet med andra ord inte varför man sätter en viss lön och varför fördelningen mellan de olika förbanden ser ut som den gör.

En jämförelse med Saco är också intressant att göra. Deras medlemmar i Försvarmakten har haft lönesättande samtal och så kallade sifferlösa avtal i snart tio år. Utan att det har gett några spår i deras kollektivs löneutveckling jämfört med Officersförbundets medlemskollektiv. Det spelar med andra ord mindre roll hur det centrala avtalet är utformat. Det viktiga är arbetsgivarens vilja att använda lönebildningen som ett ledningsinstrument.

När det gäller Ledarna kan jag bara konstatera att även de, när det gäller Försvarmakten, inte vågar tro på det som de skriver i sina debattartiklar. Någon fri förhandlingsrätt för deras medlemmar i Försvarmakten föreligger inte. Tvärtom har Ledarna här valt att låta sina medlemmar lönesättas enligt en tariffmodell. En modell som i stort enbart premierar antal år i yrket och inte prestation. Mycket längre från individuell lönesättning kan du inte komma.

Min uppfattning är att ett starkt kollektiv har en mycket större möjlighet att påverka arbetsgivaren att



Foto: Ulf Lööke

Niklas Simson, förhandlingschef, Officersförbundet

göra något åt den bristande lönepolitiken än en enskild individ.

Officersförbundet kommer att fortsätta det konsekventa arbetet på central och lokal nivå med att få en

lönepolitik på plats och att individuell lönesättning med stort individuellt inflytande ska bli verklighet.

NIKLAS SIMSON
FÖRHANDLINGSCHEF

Replik

NIKLAS SIMSON ARGUMENTERAR för fortsatta centrala löneavtal och där är förhoppningsvis han rätt person att bedöma vad som är fördelaktigast för officersförbundets medlemmar. Problemet ligger inte hos Simson. Det ligger hos Försvarmakten. Och det är mitt huvudbudskap – FM är en mycket intressant arbetsgivare som konkurrerar mot hela arbetsmarknaden av andra mycket intressanta arbetsgivare. Den organisatoriska misshandeln som nu pågår kanske gynnar nyrekryteringen men den gynnar inte Försvarmaktens samlade kompetens

THOMAS SIMONSSON
119



ANNONSERA I



OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR OFFICERSFÖRBUNDET

Sveriges starkaste annonsorgan inom försvarssektorn!

Direktkanalen till beslutsfattare och inköpare inom bl a;
FMV, FRA, FOI, FortV, MUST, Pliktverket och Högkvarteret.

22 000
läser ditt budskap



ANNONSAVDDELNINGEN

Tel: 08-742 10 08 • Fax: 08-742 10 09 • Mail: info@irmermedia.com